

Universitätsbibliothek Paderborn

Instrvctio Magistri Novitiorvm

Juan <de Jesús María>

Coloniæ, 1613

Cap. 9. De ijs, quæ in educatione Nouitiorum præsertim cauenda sunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-48543

per Obedientiam licebit) tanquam rem boni spiritus nimicam vitent. Quando vero vitari non possit, parcè, comiter, & grauiter agant: semperq; illos ad pietatem verbo, siue exemplo excitare contentur.

18 Docebit & alia multa, quæ cum minutiora sint, vix possunt ad capita certa reduci: è quibus multa in quarta parte tangemus. Iam vero ex Catalogo præmisso perspici potest, quam vigil, ac sedulus Magister esse debeat, qui adeò laboriosam, grauem, variam, atq; difficultem culturam exercet.

Cap. 9. De ijs, quæ in educatione Nouitorum præsertim cauenda sunt.

1 Ad Magistri proculdubio doctrinam pertinet non modo nosse, quæ sint agenda (de quibus scripsimus) verum & quæ non sint agenda, seu quæ sint fugienda pernoscere atque monere. Et quamuis hæc penè innumera sint: Deo tamen propitio, grauiora ex ijs subijcimus: ut Magister in promptu habeat catalogum eorum malorum, quæ debet exterminare.

2 Pri-

2 Primum malum. Infidelitas contra Magistrum. Malum hoc plane grauissimum, & velut omnium malorum, quibus Monachi vexantur, origo est. opponitur quippe bono maximo & cæterorum bonorum origini, hoc est, fidei erga eum, qui personam Christi gerit, per quem quasi per canalem quendam omnia in Nouitio fideles bona corriuntur. Expellet hoc malum Magister si charitate insigni cum discipulis mitissimè versetur.

3 Secundum malum. Susurrus, quando scilicet Nouitij tentati alios verbis parum salutaribus perturbant: & vel suę temptationis consortes efficiunt, vel saltē à monasticæ disciplinæ studio diuertūt. Quod certè malum ingens est, & in Nouitij natu maioribus, cum tentantur, frequentius solet inueniri. Huic malo succurret Magister si mox ac aliquem eiusmodi temptatione vexatum cognoverit, per se, aut per socium fidum sibi assignatum, omnia lustret, ne aliqui ille malè affectus lateat, vbia lios inficiat: expedietq; illum multis occupationibus distinere, in locis per-

uijs,

uijs, vbi s̄aþe visitetur.

4 Tertium malum . Licentia eorum, qui cum reliquorum scandalō, vel audacter loquuntur, vel operantur, omninoꝝ cum Magistro quasi luctantur. Permittit quippe Deus eiusmodi occasionses accidere, vt qui probati sunt, proficiant, & manifesti fiant . Huic malo fortiter obstandum est, & festinandum, vt qui proteruus est, alijsꝝ scādalo nocet, aut citō serioꝝ recedat: Cor ripiet ergo illū seuerè Magister & expulsionē prænuntiabit, n̄iſt confessim ad se redeat. Dabitꝝ operam, vt Superior omnia nouerit, & iustitiam maturet. Importuna enim hic misericordia est, cuius abusu alij audere discent.

5 Quartum malum . Singularis familiaritas eorum, qui vel ob ingenij similitudinem, vel aliam quamvis ob causam non sine aliorū nota, occasionibus oblatis, vel quæ sitis, simul versari assuefecunt . Malum hoc à disciplina monasticalongè distat : quocirca Magister eiusmodi familiares corripet, & vt indifferenter cum alijs versentur iniunget . Quod si relabantur, pœnas impo-

net,

net, sensimq; augebit, donec illos ab-
iungat.

6 Quintum malum. Nimia cura sui
nonnulli quippè ex ijs præsertim, qui in
sæculo diu, ac molliter vixerunt, pere-
grina quædam dogmata de tuenda sa-
nitate in Religionem sècum ferunt, atq;
seruare student. Hi sunt hostes disci-
plinæ monastice, èd saniè peiores, quò
pallio sanctiore teguntur. Magister
ergò illos ab hac sui cura grauiter de-
hortabitur, & rigidius exercebit: caue-
bitq; vigilantissimè, né alij eam doctri-
nam ediscant.

7 Sextum malum. Abusus charitatis,
malum scilicet affine huic proximè di-
cto; quod accidere solet ijs, qui cum
leuiter ægrotauerint, nunquam (vt ita
dicamus) conualescunt. Et inde subit
tepor spiritus; orationis, chori, & cæte-
rorum actuum odium; quasi disciplina
monastica morbi causa extiterit. Acce-
dit quòd culciras, & linteas, vel alias
commoditates charitate christiana di-
gnas in officinam non referunt, donec
à Magistro moneantur. Atq; hi, cum
otiosè discurrant, sub nondum recu-
perata

peratæ sanitatis prætextu, socios requi-
runt, multisq; modis animo potius,
quam corpore ægrotant. Erit ergo vi-
gil Magister ad hos reformados, ac sua-
uiter in cæterorum ordinem redigen-
dos. Visitabit hos, eorumq; cellas ex-
plorabit, ac illa velut idola commodita-
tum custodiæ legum inimica auferen-
da curabit.

8 Septimum malum. Nimius amor
actuum minus spiritualium. Experien-
tia quippè quotidiana compertum est,
Nouitios Choristas afficiad laicorum,
Donatorumve obsequia, quantumuis
laboriosa ijs præsertim horis, quibus
officium diuinum recitatur, vel fit mē-
tallic oratio: spiritu scilicet maligno in-
stigante, ut functiones eas, quæ illo-
rum propriæ, Deoq; proximæ sunt, te-
nuiter ament. Hos Magister statim ac
exploratos habuerit, admonebit, & ad
Oratorium, Chorumq; reducere co-
nabitur.

9 Octauum malum. Audacia officio-
rum occasione colorata. Passim quippè
accidit, ut Nouitij, quibus ea officia in-
iunguntur, quæ in Magistri, vel Patrū
præ-

præſentia non exercentur, penè omniſibi licere existiment. Hinc efficitur, ministri infirmorum, (quod exē gratia dictum fit) verbosi, contentioſi immodeſti, legum interpretes, per innu meras occaſiones euadāt. Hos ergo Ma gister crebro ad ſevocabit, & imparato visitabit, ne dum alijs sanitatem aſſer nituntur, ipsi grauiter decumbant.

10 Mala hæc, quæ ad memoriam, & di ligentiam Magiſtri adiuuandam protu limus, alijs multis explorandis, & corri gendis viam facient. Sit igitur Magiſtri in explorando oculatissimus, in meden do promptissimus: ut cum Diuinæ gra tiæ auxilio, quod ei proculdubio aderit.

Religionis bonum tueatur, dum

Nouitios inſtruit, obſecrat,

increpat; & nihil ſedu-

litatis præter-

mittit.

(?)

PAR.